

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:		Manuscrisele se adresează redacției „Foaia Diecezană” iar banii de prenumărațiune și inserțiuni administrației „Tipografia și Librăria diecezană” în Caransebeș Telefon Nr. 30.	Prețul inserțiunilor:	
Pe un an	50 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 30 Lei, până la 200 de cuvinte 45 Lei, de aci în sus 60 Lei.	
Pe jumătate de an	25 „			
Pe un pătrar de an	12 ¹ / ₃ „			
Un număr	1 Leu.			

Nr. 3614 Șc. ex. 1922.

Circular,

cătră preoțimea ort. rom. din dieceza
Caransebeșului.

În vara anului 1919 și 1920 s'au ținut pe lângă universitatea din Cluj cursuri speciale pentru pregătirea profesorilor de Religione. După ce numărul candidaților cari s'au prezentat la aceste cursuri n'a fost suficient pentru a umplea toate golurile din învățământul mediu și secundar, pe de altă parte dorind statul român să se îngrijească de o succesență corespunzătoare de catiheti; Directoratul general al Instrucțiunii din Cluj cu adresa sa Nr. 20219-922/VII, trimisă Consistorului nostru eparhial, în mod excepțional și numai în anul școlar 1922/23 dă ocaziune acelor preoți de ai noștri, cari ar dori să îmbrățișeze cariera de profesor de religione (catihet), ca să se poată evalifica pentru aceasta.

Nătrind și Consistorul eparhial dorința de a avea un număr cât mai mare de profesori de Religione, atrage cu toată căldura atențiunea preoțimii asupra acestei ocaziuni rare, observând următoarele:

I. Pelângă Consistorul nostru eparhial se va constitui o comisiune examinatoare, care va avea să ia examen *fundamental* și *special contras* dela toți preoții, cari doresc să-și câștige diplomă de profesori de Religione. Obiectele acestor examene contrase sunt: 1. Apologetica, 2. Studiul biblic; 3. Istoria Bisericească; 4. Dogmatica; 5. Morala; 6. Dreptul canonic; 7. Catehetică.

II. Toți preoții, cari voesc să se prezinte la aceste examene, au să înainteze Consistorului diecezan cu provocare la ordinul de față de urgență; dar cel mai târziu până la 1 Noembrie st. n. a. c. o petiție timbrată în regulă, în care vor alătura următoarele documente;

- a) Atestat de maturitate;
- b) Absolutoriu teologic;
- c) Extras de botez.

Termenul examenului se va fixa apoi ulterior și recurenții vor fi încunoștiințați despre aceasta.

Consistorul eparhial va estrada apoi fiecărui candidat un certificat despre acest examen, precum și un act de recomandare cătră Comisiunea interimală pentru examinarea candidaților de profesori de pe lângă universitatea din Cluj.

Această comisiune va admite apoi pe candidați la examenul de capacitate (pedagogie), care se va ținea în luna Mai, și întrucât cei interesați vor reuși la acest examen, li-se vor elibera Diplomele de profesori de religione.

Se va observa, că fără această Diplomă nu poate să între nici un preot ca profesor de Religione în învățământul mediu și secundar. Catihetii, cari servesc de prezent în acest învățământ se vor nizuși deci să-și câștige diploma, căci fără aceasta nu vor putea fi încadrați ca profesori.

Caransebeș, 6 Oct. 1922.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

DUMNEZEU

Prelegere din religie, de preotul Sinesiu Bistreanu.

Omul, ființă deosebită, se susține la înălțimea vredniciei îngrădindu-se cu legi, cari îi pun stavilă pornirilor sale pătimase; iar de n'ar fi legea, și omul mai că s'ar asemăna unui animal sălbatic, cu osbirea că legea nu-i în stare a împlânzi animalul, dar omului îi folosește.

Legea e anume croită pentru a da îndemn omului a-și dovedi însușirile sale superioare, căci ea se potrivește oglinzii în carea privind, observi și petele și murdăria din față-ți și te îndeamnă a te curăți; ea însă nu-i în stare a te spăla și a te curăți, ci îți slujește numai de îndemn.

Legea se aseamănă căpăstrului, căci legea te conduce să apuci calea cea dreaptă spre fericirea temporală și eternă.

De am pricepe puțin din legea dumnezească ne vom convinge, că a fi încungiurat numai de binefaceri și d'a ne nevoi a ne feriți împrumutat unul pe altul-încât legea o permite-este tot atât cât am voi să sburăm fără aripi.

Nu-i de ajuns a face binele, ci este de lipsă pe lângă binefacere să și credem într'un Dumnezeu, acea ființă suprafirească dela care purced toate, că apostolul glăsuște: „dreptul va trăi prin credință“. Rom. I. 17.

E mare diferența între: credința ce o credem și între credința cu care ar trebui să credem. Cea dintâiu e ca o peatră prețioasă și cea de a doua e însuș inelul care conține peatra prețioasă ca proprietate a sa.

— Un om-creștin merse la un gravor (scobitor în metal) foarte isteț, și îl roagă să-i facă un sigil, cu fineță alcătuit și să-i graveze pe el: „adevărata și fericitoarea credință“. Acesta scobî în sigil „o stea“ și din jos înscipția: „Atârnu pe ceriu, dar servesc oamenilor!“

„Căci tot celce s'a născut din Dumnezeu, biruește lumea; ci această biruință ce a învins lumea este credința noastră“. I. Ioan v. 4.

Glăsuște proverbul: Diamantul e o peatră prețioasă, fie mic ori mare; stropul de ploaie e apă, întocmai că și apa mării; schinteia e foc, ca orice foc mare; omul tot om este, fie slab, bolnav, ori sănătos;... așa-i și cu credința: e mai mică, ori mai slabă, totuși e credință adevărată și fericitoare.

Și prefer o credință mai slăbuță dar recunoscută cu umilință, decât o credință tare, dar închipuită.

Să avem deci credință într'un Dumnezeu.
Să păzim ca lege nestrămutată hotărîrea:

numai un Dumnezeu avem, de aceea să și credem numai într'un Dumnezeu.

Profesorul Popea în „Religiunea creștină“ glăsuște: „Dumnezeu este o ființă de sine însuși, atot puternică, prea dreaptă, prea milostivă, atotvăzătoare, atot știutoare, fără început și fără sfârșit“.

Ființa aceasta suprafirească este pentru omenime cel mai de seamă îndemn care a creat omului legea, pe carea observându-o să susține omul la înălțimea demnității sale.

Credința în adevăratul Dumnezeu are de urmare că omul și lumea s'a desăvârșit, dovedind iubire, maritimie, fapte bune ș. a.

Noi recunoaștem esistența lui Dumnezeu din: *natură, conștiință și cuvântul lui Dumnezeu.*

Apoi să mai zice în cartea către Romani: „Pentru că ce este cunoscut lui Dumnezeu, este arătat întrânsa; căci Dumnezeu le-a arătat. Căci cele nevăzute ale Lui dela zidirea lumii să văd lămurit, înțelegându-se din cele ce sunt făcute, adecă veșnică puterea lui și dumnezeirea, ca să fie ei fără de răspuns“. I. 19. 20.

Și iarăș tot acelaș: „Căci toată casa să zidește de cineva, iar celce a făcut toate este Dumnezeu“. Evrei III. 4.

Noi oamenii, suntem înzestrați cu o comoară mult prețuită, și comoara aceasta e mintea; iar mintea îndeamnă pe omul mai cu judecată, ca să privească mai atent la lumea aceasta și la cele din jurul său.

Deci să privim în jur de noi, și ce vom vedea? Dacă ne ridicăm privirea spre înălțimea ceriului vom vedea soare, lună și stele; iar pământul ne înfățișează bogăție de pomi roditori și folositori, apă curgătoare și producătoare de nutrimente. Și pământul produce grâu, cucuruz ș. a. spre susținerea noastră, și iarbă verde spre nutrire vitelor; iar vitele sunt hotărîte spre înlesnirea traiului omenesc.

Apoi ni se înfățișează vederei noastre cele patru anotimpuri: primăvara care dă viață naturii, vara producătoare de roduri și toamna cea bogată în daruri dumnezești..., ca apoi să se facă loc iernei hotărîte întru odihnă.

Privind aceste frumseți ale lumii și fazele prin care trece anotimpul, această împărțire făcută cu sistem, și care dovedește deosebită înțelepciune: ne îndeamnă să ajungem la convingerea că trebuie să fie o ființă suprafirească, care a făcut toate acestea și îngrijește de dânselle; iar această ființă este Dumnezeu.

Celce nu recunoaște dumnezeirea e orb, întocmai unui animal carele, de și privește ceriul

senin sau furtunos, dar n'o ştie şi nici nu-şi bate capul că: cine locuieşte în ceriu.

Să te bucuri de lume şi frumseţea ei, făr'a gândi la Creatorul (Făcătorul) e asemenea unui copilaş, care află plăcere a privi auritura şi zugrăveala unei cărţi, făr'a se interesa de conţinutul cărţii.

— Atanasiu Kirchner, vestit astronom şi om învăţat, care mai eră şi bun creştin, şi-a comandat un glob pământesc, pe care erau alcătuite şi zugrăvite şi cu o rară măiestrie: munţi, ape şi mări, şi mai avea un aparat ce înfăţişa ceriul, soare, lună şi stele. Şi şi-a aşezat acest glob în odaia sa de lucru. Într'o zi îl cercetă un prieten al său, om bun de altfel, dar cuprins de duhul filosofic şi care nu credea în dumnezeire şi mai eră din fire şi batjocuritor. În treacăt vorbit, Kirchner s'a nevoit adesea a convinge pe prietenul său despre fiinţa dumnezeirei, dar fără folos. Când prietenul observă globul şi privindu-l cu atenţie, să miră de măiestria cu care eră alcătuit şi întreabă pe astronom: „De unde ai acest glob atât de bine lucrat şi cine l-a alcătuit?” Dar astronomul — par'că grăbit cu finirea unei scrisori — abia mai târziu îi răspunse: „Eu încă nu ştiu cum a ajuns aci; dar cine l-a făcut şi mai puţin ştiu, ci m-am pomenit cu el aci!” Mirat îl privea prietenul, zicându-i: „Nu te pricep!” Astronomul susţinea că nu ştie cine l-a făcut, ci într'o bună dimineaţă l-a aflat aci; iar pretenul atins neplăcut de acest răspuns batjocuritor, zise: „De ai gând să mă ofenzezi, apoi fă-o pe altă cale şi nu cu astfel de prostii!” Atunci Kirchner să ridică dela masă şi cu glas ridicat zise: Tu susţini că-i prostie ceace afirm eu: că nu ştiu cine l-a făcut şi l-a adus aci, deşi să vede că-i un glob anume pregătit din lemn, hârtie şi plumb; dar să-mi spuni sincer, care-i prostia mai mare, ceace eu afirm sau aceea ce tu susţini: că însăşi lumea, al cărei chip îl vezi în mic, lumea asta mare şi uriaşă şi frumoasă, n'a făcut-o nimeni şi că s-a ridicat din propria putere. Oare afirmarea ta aceasta nu seamănă a mare prostie; căci te sbuciumi a afla pe făcătorul acestui glob şi susţini că lumea n'are creator!”

„Ceriurile spun mărirea lui Dumnezeu şi lucrul mânilor sale îl vesteşte ştiinţa.” Psalm XIX. 2.

Din facerea acestei lumi ne încredinţăm tot mai mult că avem un Dumnezeu şi'n acesta avem să şi credem, căci El a făcut toate făpturile din lume, El e stăpânul ceriului şi al pământului, El ne este adevăratul Dumnezeu.

(Urmează)

ÎNCORONAREA

Programul oficial al serbărilor.

ZIUA I-a

Orele 9.15: Descinderea din trenul regal a Regelui şi Reginei, Principilor moştenitori şi a familiei regale.

În gara Alba-Iulia se vor găsi: d. preşedinte al consiliului, d-nii miniştrii, preşedinţii corpurilor legiuitoare şi d-nii generali cari vor escorta călări cortegiul regal.

Regele şi Regina vor fi întâmpinaţi cu pâine şi sare de primarul oraşului.

Familia regală, d. preşedinte al consiliului, d-nii miniştrii şi d-nii preşedinţi ai corpurilor legiuitoare vor pleca în automobile la biserica din Alba-Iulia înainte de plecarea regelui şi reginei.

Plecarea cortegiului.

Orele 9.30: Două plutoane din regimentul de escortă regală, Mareşalul Curţii Regale, Regele şi Regina în trăsura de gală, escortaţi de d-nii ofiţeri generali.

Principii moştenitori.

Două plutoane din regimentul 4 roşiori.

Sosirea cortegiului la biserica din Alba-Iulia.

Orele 10: Persoanele invitate se vor afla în biserică la locurile indicate.

Preşedintele consiliului şi preşedinţii corpurilor legiuitoare vor aştepta pe rege şi regină în pridvorul bisericii.

Mitropolitul primat va întâmpina pe rege şi regină la intrarea bisericii în care se va oficia serviciul divin.

La eşirea din biserică, Regele şi Regina însoţiţi de înaltul cler şi urmaşi de principii moştenitori şi de familia regală, principii străini, capii de misiune, preşedintele consiliului de miniştri, preşedinţii corpurilor legiuitoare şi toate persoanele ce au azistat la serviciul religios, vor merge către baldachinul aşezat în faţa clopotniţei.

Regele şi regina vor lua loc sub baldachin, unde va avea loc încoronarea, după care patru crainici aşezaţi în cele patru colţuri ale mulţimei din piaţă, vor citi proclamaţia către popor.

Parlamentarii şi invitaţii cari în timpul serviciului vor sta în aripa stângă a colonadelor (M.) vor ieşi în faţa clopotniţei şi vor lua loc în tribuna (A) din faţa clopotniţei.

Regele şi regina după terminarea serviciului divin vor merge la apartamentele regale unde depun coroanele.

Orele 12: Dejun în sala unirei şi în sala teatrului a persoanelor invitate şi ospăţul poporului.

Orele 14.30: Regele va trece trupele în revistă însoţit de regină, principii moştenitori, urmaşi de principii români şi străini, precum şi de militarii capi de misiuni şi de ataşaţii militari străini călări.

După aceea regele va primi defilarea în faţa tribunelor în care vor lua loc persoanele oficiale.

Plecarea trenului regal.

Principii străini, misiunile străine, domnii miniştri, detaşamentele militare cu drapele, invitaţii etc, vor părăsi Alba-Iulia după plecarea trenului regal, vor sosi însă la Bucureşti înaintea acestui tren, conform itinerarului ce se va comunica ulterior.

ZIUA II-a LA BUCUREŞTI.

Orele 10: Descinderea din trenul regal a regelui, reginei, principilor moştenitori şi a familiei regale în gara Mogoşoaia, unde se vor găsi principii străini, capii misiunilor străine, consiliul de miniştri, preşedinţii Cor-

purilor legiuitoare, d-nii generali și drapelele tuturor regimentelor.

Orele 10.15: Plecarea cortegiului regal dela gara Mogoșoaia la Mitropolie, trecând pe sub arcul de triumf, unde primarul Capitalei în capul consiliului comunal vor prezenta regelui și reginei pâinea și sarea tradițională.

Cortegiul va fi format după cum urmează :

Un escadron din escorta regală, drapelele, regele, principele moștenitor, principele Nicolae, principii străini, capii militari ai misiunilor străine, și generali, toți călări, Regina, principesa moștenitoare, familia regală, principesele străine în trăsurile de gală.

Două plutoane din escorta regală vor închide cortegiul.

Pe tot parcursul vor fi înșirate trupe și școalele.

Orele 12.30: Sosirea la Mitropolie, unde se vor găsi : guvernul, miniștrii străini, președinții și vice-președinții corpurilor legiuitoare, secretarii generali și înalții funcționari ai statului.

Mitropolitul primat, va întâmpina pe Rege și Regină la intrare în biserică.

Orele 13.15: Formarea și plecarea cortegiului în aceeași ordine ca la sosire la statua Mihai Viteazul.

Orele 14: Defilarea cortegiului istoric și primarilor din întreaga țară.

Orele 20: Dineu de gală la Palat.

ZIUA III-a LA BUCUREȘTI.

Orele 10: Recepție la Palat a misiunilor străine.

Orele 11: Recepție la Palat a corpului Diplomatic.

Orele 12: MM. LL. Regele și Regina la Arenele Romane primesc omagiul Primarilor, un primar vorbește în numele lor.

Orele 17: Recepție la Palat a Corpurilor Constituante.

Orele 21: Reprezentație de gală la Teatrul Național.

Focuri de artificii în București și cu iluminatii și retragere cu torțe în București și în toate orașele din țară în cele trei zile ale încoronării.

În ajunul încoronării d. Președinte al Consiliului de miniștri cu d. ministru de război vor depune în Catedrala dela Alba-Iulia coroanele regale.

În ziua I-a a încoronării se vor oficia Te-Deumuri la aceiași oră în toate orașele din țară și la toate bisericile de orice confesiune.

La ora 10.30 când MM. LL. vor fi încoronate la Alba-Iulia, vor suna toate clopotele, la toate bisericile din țară.

În momentul încoronării se vor trage 101 tunuri atât la Alba-Iulia cât și la București, precum și în toate orașele reședințe de județ.

La București se vor trage 101 tunuri și în ziua II-a în momentul trecerii MM. LL. Regelui și Reginei pe sub arcul de triumf.

În același moment vor suna toate clopotele bisericilor din Capitală.

În ziua I-a a încoronării se vor ține la toate școlile precum și la toate cazărmile, cuvântări ocazionale.

La biserici, la serviciul divin ce se va oficia în prima zi ; se va ceti o pastorală a Mitropoliților respectivi.

Cu ocazia acestor servicii divine va fi și parada militară.

Toate trei zilele de încoronare vor fi zile de serbătoare.

Școalele și magazinele închise. Fabricile nu vor lucra.

Instalarea noului protopresbiter al tractului Buziaș.

Zi de bucurie, zi de mare sărbătoare, prilej de adevărată *elevație* și *întărire sufletească* a fost pentru opidul și protopresbiteratul *Buziașului* ziua de 8/21 Sept. a. c., când cu o solemnitate deosebită și în marginile unor festivități alese s'a îndeplinit actul instalării părintelui *Ioan Geția* în scaunul protopresbiterat al tractului Buziaș.

Ca o binecuvântare cerească s'a coborât între fiii acestei comune și tract protopresbiterat *miresmele dulci* ale mulțămirii sufletești, că într'adevăr „ziua cea mare a praznicului” a strălucit pe orizontul acestui tract, rămas văduvit prin mutarea la *Mehadia* a P. On. Dn. protopresbiter I. Pepa.

Mărturisesc sincer, că nu mi-s'a dat ocazie a vedea un act mai impunător, solemn, care să cuprindă în sine atâta *evlavie*, să feverse atâta *mângâiere*, să împrăstie atâta *mulțămire sufletească* și *bucurie* și să pătrundă cu atâta *putere* în sufletele celor ce erau în așteptarea primirii mirelui mult dorit, ca acest act de instalare, îndeplinit de P. On. Domn protop. al Mehădiei I. Pepa, care în calitate de *comisar consistorial* a făcut să tresalte în noi *mândria* față de instituțiunile noastre naționale, față de *biserica strămoșească* și să *deștepte* pare că la o nouă viață spiritele adormite și aruncate în vârtejul preocupărilor materialiste ale zilelor de acum.

În preseara zilei festive, D-l comisar consistorial, însoțit de mai mulți oaspeți aleși, veniți să ia parte la bucuria Buzieșenilor este întâmpinat la gara din Buziaș de noul protoiereu, înconjurat de un mănunchi ales și frumos al inteligenței din loc. Am descins la casa noului protoiereu, unde a fost găzduit și D-l comisar consistorial și unde și-au dat întâlnire toată inteligența, pe care o leagă de oialtă — lucru notoric — o *dragoste desăvârșită* și o *căldură sufletească* neobicinuită în alte comune, întreținându-ne astfel câte-va ore în pretinștii discuții. Într'adevăr *armonia* ce există între toată inteligența din Buziaș și între aceasta și popor e de admirat. Cât de tari am fi noi dacă „duhul înțelegerii” s'ar sălășlui în toate comunele noastre, ca în această comună.

În ziua instalării des de dimineață o mișcare deosebită se observă în toate părțile, vin trăsurile cu preoți, învățători, țărani, cari țin să ia parte la marea sărbătoare a tractului; ici dai de un grup de tineri, vorbind aprins de actul ce va urma; dincolo zărești bătrâni cu fețele luminate de măreția praznicului, ajuns în pace și sănătate; dincolo se aude ultima probă a corului. Deodată clopotul dela biserică atât de gingaș și îngrijită își începe *cântecul duios*, vestind tuturora începutul s. slujbe. Capetele se *descoperă*, fețele se *luminează*, credincioșii cu pasul *domol* și rar se *indreaptă* spre casa lui D-zeu, de unde vine „toată darca cea bună și tot darul cel desăvârșit”. Biserica se umple de credincioși; mulți stau în curtea ei spațioasă și îngrijită. *Sfânta liturgie* săvârșită în sobor de P. On. Dn. protopop I. Pepa, de noul protoiereu I. Geția și de preoții I. Suru din Dubos, I. Cocos din Uliuc și A. Moise din Silagiu — începe în ritmuri melodioase, cari să repercutază atât de plăcut și dulce prin cântările de strană ale inv. local și mai multor preoți; și prin răspunsurile executate cu multă măiestrie de corul local de sub conducerea unui plugar isteț. O adâncă *evlavie* începe a stăpâni inimile celor prezenți. Te credeai transpus în sferel cerești, de atâta *pietate* și *căldură*, ce e în stare să însufle serviciul D-zeesc, săvârșit cu *acuratețe* și *adâncă evlavie*.

Dar iată, că s'a ajuns la *priceasnă*; ușile laterale ale S. Altar se deschid și comisarul consist., urmat de noul protopresbiter și de ceilalți preoți celebranți se po-

steaza inaintea S. Altar și în fața credincioșilor. O liniște adâncă se coboară și un aer sărbătorește plutește deasupra credincioșilor, cari emoționați așteaptă momentul solemn al predării S. Evanghelii și a celorlalte insignii protopopești. Cu vervă oratorică, cu glasul limpede, sonor și străbătut de fiorul momentului începe D-I comisar I. Pepa vorbirea de introducere, lăsând să se cetească actul Ven. Consistor diecezan și singhelia noului protopresbiter.

Înălțător vorbește despre însemnătatea zilei, care într-adevăr e „ziua care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim întrânsa” cum însuși se exprimă.

Culminant a fost momentul solemn al predării S. Evanghelii, simbolul deplinei puteri spirituale. „Să vestești cu timp și fără timp Evanghelia mântuitoare; să fii părinte adevărat tuturor; să te însuflețești pururea și să stăruie întotdeauna ca credincioșii tăi să țină strâns la legea strămoșească, care e singura lege așezată de Mântuitorul Christos”. Iată esența vorbirii de introducere a părintelui protopop I. Pepa. Răspunde emoționat și în termeni pătrunzători noul protopop, care cu blândetea-i înăscută, cu smerenia ce-l caracterizează, mulțamește D-lui comisar consistorial pentru osteneala, ce și-a luat-o asupra-și, pentru sfaturile și îndemnările alese, din cari își va croi calea păstoriei; rugându-l totodată a fi pe lângă blândul nostru arhieru Iosif și pe lângă Ven. Consistor diecezan interpretul celor mai calde mulțămiri și sentimente omagiale de adânc respect și recunoștință. „Program nu desfășur” — zice noul protopop — „căci fiecare slujitor al altarului are unul și același program cuprins în vorba atât de cuminte și frumoasă a popoului nostru: „Părinte”. Această agraire cuprinde deja în sine totul ce trebuie să facă un preot pentru mântuirea credincioșilor și înălțarea s. noastre biserici strămoșești. Vii manifestări de bucurie subliniază fiecare frază aproape a celor 2 vorbitori, cari la eșirea din s. biserică sunt ovaționați călduros de numerosul public, iar din partea membrilor societății vânătorilor din Buziaș, cari în decursul s. slujbe au dat salvă de pușcă, li-s'au dat onorurile în ținută militară.

A urmat apoi banchetul în salonul băilor, la care au luat parte preste 80 persoane din loc și jur. Nota ducioasă a unei înfrățiri sincere și a unei prietății curate n'a lipsit nici aici; căci în decursul toastelor, cari s'au rostit, s'au strecurat și astfel de icoane, cari au putut fi gustate pe deplin numai prin genele umezite de mărgăritarele, rasărite din belșugul unor inimi simțitoare. Primul toast l'a ținut D-I comisar consistorial, făcând apoteza Marelui Căpitan și înțelept Rege Maj. Sa Ferdinand I și întregii familii regale. Inimosul primpretore din Detta V. Boleanțu în cuvinte alese închină pentru P. S. Domn Episcop diecezan Dr. I. Tr. Bădescu, căruia îi urează mulți ani de păstorie vrednică și luminată. Vorbele acestui însuflețit român și evlavios creștin, cum poate rar se află între noi un altul, cad cu greutate asupra inimilor celor prezenți și mai ales asupra Buzieșenilor, care au trebuit să îndure lovitura, de a nu mai avea în mijlocul lor pe acest om de inimă. Vorbește apoi protopopul romano-catolic despre legătura dragostii, despre unirea desăvârșită, ce trebuie să domnească între toți fiii țării românești fără deosebire de neam și lege. Multă duioșie depune în toastul său, prietenul din copilărie al sărbătoritului protopop, Dr. Căpeșian, care în cuvinte frumoase zugrăvește toată copilăria, toate acele momente petrecute la olaltă în draga lor „Sirbovă” și îmbrăcate în sburdălnicia aceea copilărească, dar curată. Preotul Pirtea din Sinersig toastează pentru primpretorul Boleanțu; adv. Dr. Gaiță insistă asupra curățeniei moravurilor și a unei intensificări a cultivării sentimentului național; preotul Bohariu toastează însuflețit pentru tata

noului protopop, cinstitul țaran din Sirbova; parohul N. Chicomban închină pentru poporul românesc, care în trecutul vijelios a știut să-și păstreze curățenia sufletului, dând astfel dovadă de puterea de viață care i-a adus împlinirea visului de aur al neamului; emoționat vorbește tata noului protopop „un bătrân atât de simplu după vorbă după port”, cum zice nemuritorul Eminescu. În vorbele lui vibrează acea bucurie mare și mulțămire sufletească care numai un părinte o simțește. Cu lacrimi în ochi mulțamește bătrânul bunului D-zeu, că i-a ajutat să dea neamului și bisericii un om de valoare, un muncitor harnic în via Domnului.

În fine sărbătoritul protopop I. Geția în cuvinte călduroase mulțamește tuturor pentru manifestările de simpatie și dragoste frățească, rugându-i ca și de aci înainte să-l împărtășiască de sprijinul atât de prețios în lupta vieții.....

Astfel a decurs și s'a încheiat una dintre cele mai frumoase sărbători ale Buziașului, care urme neșterse a lăsat în inimile tuturor acelora, cari au gustat farmecul unei zile cu adevărat memorabile în analele bisericii noastre.

Ca încheiere, în seara acelei zile, reuniunea de cântări din loc a dat în sala culturală gîngășă și bine aranjată un concert împreună cu joc. Prestațiunile corului — condus de un vrednic țaran — au fost bine executate, împrăștiind multă veselie și dând chezașia nelăgăduită, că Buzieșenii — cu conducătorii lor vrednici — sunt în toate la locul lor. C.

Asociația corurilor și fanfarelor române din Banat.

„Asociația corurilor și fanfarelor române din Banat”, inițiată de doi profesori Ion Vidu și Iosif Velcean, s'a constituit la Chizătău, în ziua de 21 Septembrie (Nașterea Maicei Dlui) cu ocaziunea sfințirii drapelului vestitului cor de plugari din această comună. La adunarea de constituire au luat parte delegații a 27 de coruri și fanfare din Banat și maestrul Chiriac, din București. În comitetul ales, având de prezident pe dl Ion Vidu și de secretar de dl Iosif Velcean, amândoi prea merituoși pioneri ai culturii muzicale în Banat, sunt reprezentate toate societățile corale și fanfarele din Banat.

S'a hotărât aranjarea unei emulări generale a corurilor și fanfarelor din Banat, pentru a stărni organizarea de asociații analoge și în celelalte provincii din țară.

În sensul statutelor prezentate adunării de dl Velcean, se proiectează înființarea unei „Federale a Societăților Muzicale” din întreaga țară, cu sediul în București, unde apoi se vor aranja olimpiade de coruri din tot cuprinsul României.

Cu ocaziunea serbarilor de care ne ocupăm a și avut loc prima olimpiadă a corurilor de plugari din Banat, inițiată și aranjată de corul din Chizătău.

Olimpiada s'a ținut îndată după actul sfințirii drapelului. Corul inițiator a distribuit premii celor mai bune din corurile de plugari participante la emulare și anume:

Premiul întâi, un drapel artistic, corului mixt din Iclan-Budinț;

Premiul al doilea, o planșetă de argint, corului din Beiniț;

Premiul al treilea, o planșetă de bronz, unui cor de plugari al cărui nume ne-a scăpat.

După terminarea programului oficial a urmat petrecere animată până la ziua.

La frumoasele sărbări au luat parte numeroși oaspeți din Lugoj și Timișoara.

Ș T I R I

Sfințirea catedralei din Alba Iulia. Catedrala dela Alba Iulia, unde se va face încoronarea, va fi sfințită astăzi 8 Octomvrie n. prin I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* dela Sibiu, înconjurat de un numeros cler. Vor lua parte reprezentanții înaltului cler din vechiul regat, Ardeal, Banat, Bucovina și Basarabia.

Hirotonie. Duminică 8 Octomvrie n. P. Sf. Sa Dl. Episcop diecezan a hirotonit întru diacon pe candidatul de preoție *George Muntean*, iar Luni l-a hirotonit întru presbiter pentru parohia Bocșa-română. Tot Luni a hirotonit de diacon și pe candidatul de preoție *Emanuel Pirtea*, iar Marți l-a hirotonit întru presbiter pentru parohia din Verendin.

Oaspeți la încoronare. Încoronarea cu serbările ei va avea loc numai în zilele de 15, 16, 17 Octomvrie n. Franța va fi reprezentată la serbările încoronării prin Mareșalul Foch. În afară de invitațiile făcute către guvernul francez au fost invitate, în particular și următoarele personalități cari au ajutat cauza românească: mareșalul d'Esperay, generalul Berthelot, contele de St. Aulaire, G. Faget, Robert de Flers ducele de Ligué. Din partea curților regale streine s'au mai anunțat până acum: Infantele Alfons cu Beatrice, din partea regelui Spaniei, ministrul curții regale și doi junkeri (nobili) din partea curții regale Olandeze, ducele de Genova și probabil ducele de Bergamo din partea Italiei, ambasadorul Japoniei la Berlin, ca reprezentant al curții imperiale Japoneze. Republica portugheză a anunțat că a trimis special pe ministrul său în România, d. Martin de Brederode. America va fi reprezentată prin d. Peter Jay ministrul plenipotențiar și Austria tot prin reprezentantul ei la București.

Spre pace. Armistițiul între Greci și Turci s'a încheiat. De altă parte Turcii au început retragerea trupelor lor din zona neutrală. Astfel nu mai e motiv de conflict între Turcia și Anglia. Kemal Pașa, generalul biruitor, s'a învoit la armistițiu cu condiția, ca Turcia să recupe nu numai Asia mică întregă, ci și o parte din Tracia cu Adrianopolul. Încă în cursul lunei Octomvrie se va întruni conferința de pace.

Fixarea graniței cu Iugoslavia întâmpină unele greutăți. Cel mai important diferend este acela privitor la comuna Vărădia și la câteva comune din jur.

Discuțiunile cari au urmat în această chestie au avut ca rezultat că sârbii ne-au înapoiat o parte din comunele cerute de noi, reținând însă averea comunelor, adică pământurile lor. Reprezentanții noștri n'au acceptat această soluțiune cerând retrocedarea cadastrului acelor comune. În special obiectul în litigiu îl constituie o mare pădure de aproape zece mii de jugăre de lângă Vărădia, fostă proprietatea baronului Peitch, mort fără moștenitori. Imediat după ocupație sârbii au început

exploatarea pădurei, dat fiind faptul că averea eră acum proprietatea Statului întrucât baronul Peitch, nu lăsase urmași. Delegația jugoslavă a refuzat lichidarea diferendului pe motiv, că acele comune nu pot fi retrocedate din motive strategice, ele servind la apărarea Vârșetului. Pe această chestiune tratativele, pentru delimitarea frontierei au fost rupte, în două rânduri, și nici până azi nu s'a putut ajunge la o înțelegere. Din această cauză și spre a înlătura o ruperea negocierilor, România și Jugo-Slavia au cerut d-lui Raymond Poincare, primul ministru al Franței, să desemneze un arbitru francez, care se rozolve acest litigiu și toate dezacordurile ce eventual se vor ivi cu ocazia delimitării. Atât România cât și Jugoslavia au propus să fie desemnat arbitru mareșalul Franchet d'Esperay, dat fiind pe deoparte legăturile de pretenie pe care le are d-sa cu ambele țări, iar pe de altă parte, cunoștințele mareșalului în aceste chestiuni. Răspunsul Franței este așteptat pentru sfârșitul săptămânei și în cercurile oficiale se crede, că pe această cale se va ajunge la aplanarea diferendului.

3 zile de praznic (15, 16, 17 Octomvrie) vor fi rânduite din privilegiul încoronării. Școlile vor avea vacanță în aceste zile. În ziua primă a praznicului (Duminică la 14 Octomvrie) între orele 8—10 în toate școlile și casarmele se vor strânge elevi și soldați cărora li-se va vorbi despre însemnătatea zilei. La orele 10 va fi slujbă în toate bisericile, iar la 11 vor răsuna deodată toate clopotele din țară. Deodată cu glasul clopotelor vor răsuna: *101 de tunuri în toate capitalele de județe*, după care va urmă defilarea armatei.

Remunerațiunea administratorilor parohiali. Citim în „Telegraful Român“: Aflăm că Ministerul Cultelor va solvi pe viitor retribuțiunile administratorilor de 50,0% din salariul de bază al parohiilor la finea fiecărui trimestru. Ear încât parohia vacantă ce se administrează, s'ar găsi la o distanță mai mare de 8 km. de parohia preotului suplinitor, va solvi salariul de bază întreg cu excepțiunea cazurilor când în cuprinsul unei raze de 8 km. dela parohia vacantă s'ar găsi alți preoți, cari ar putea să administreze. Preoții, care administrează parohii ce se găsesc la o distanță mai mare de 8 km. și în cuprinsul unei raze de 8 km nu sânt alții cari ar putea administra acea parohie, să documenteze aceasta prin un certificat eliberat de autoritatea civilă locală.

Întoarcerea la biserica strămoșească. În timpul mai recent s'au întors în sânul bisericii noastre strămoșești toți greco-catolicii din Ocolii de lângă Baia-Mare și cei din Fieșurd, jud. Cojocnei. Ziarele din capitală atribue ocestui act o deosebită însemnătate, întrucât acest început dovedește voința și dorința poporului român de-a reveni la religia strămoșească ca să se desăvârșească și în domeniul religios unitatea neamului.

Turburări antisemite în Ungaria. La școala politehnică din Budapesta s'a produs o încăerare între studenții creștini și evrei. În cameră s'au rostit discursuri violente contra Evreilor. Curentul fascist prinde tot mai mult teren în Ungaria.

Mulțămită publică: Onoratul Domn pictor Nicolae Hașcă născut în comuna Topleț și domiciliat în Oravița, ne-au surprins cu câteva zile înaintea Rusalilor anului curent cu trimiterea unui tablou de aproape doi metri înălțime foarte frumos pictat, pentru a-l așeza în dosul prestolului deasupra de chivot ca donațiune bisericească din comuna sa natală spre pomenirea sa, a stimatei soții, a părinților și rudeniilor sale. Afară de acest tablou a mai donat D-sa chivotul ce se află acuma pe prestol în anii precedenți și încă un tablou mare ce se află pe perețele bisericii de către meazănoapte. Cu ocaziunea repietării bisericii a donat cele 4 tablouri de pe Iconostas între ușile cele 3 ale altarului; — a decorat cimitirul cu o cruce de marmormă albă foarte frumoasă pictată și așezată în centru; — ne-a mijlocit câștigarea unui candelabru mare în mijlocul bisericii și mai multe jertfe ne-a făcut. Deci pentru toate aceste daruri mari și foarte frumoase, care ar consta multe mii de lei și D-sa le-a donat bisericii din comuna sa natală, subscrișii îi aducem pre această cale în numele comunei noastre bisericești cele mai intime mulțămiri rugând, pre bunul Dumnezeu ca să-l susțină încă mulți ani cu întreagă sănătate spre a-și putea împlini doritele promisiuni, iară sufletul său după moarte să-l așeze în corturile dreptilor. Topleț la 22 Septembrie (5 Oct.) 1922. *Alex. Darabanț*, paroh. *Petru Stoica*, inv. penz. și cant. bis.

„CALENDARUL ROMÂNULUI“ pe anul 1923

se află sub tipar și va apare în curând.

CONVOCARE.

Frații preoți ort. rom. fără teologie sistematică din dieceza Caransebeșului sunt prin aceasta invitați a lua parte la

consfătuirea

ce va avea loc în **11/24 Oct. a. c.** (Marți înainte de Cuv. Parascheva) la 11 oare înainte de amiază într'una din salele de învățământ dela școalele ort. române din **Lugoj**, spre a compune și subscrie un memoriu — privitor la salariul nostru preoțesc — ce-l vom înainta D-lui Ministru de culte.

Lugoj în 27 Sept. (10 Oct.) 1922.

Mai mulți preoți.

NB. Fiecare preot e îndatorat a lua parte.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de *învățător* la școala cenfesională ort. română din **Ciorda** protopresbiteratul Biserica-Albă, se eserie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foia Diecezană“.

Emolumentele sunt:

1. Salar învățătoresc 500 Lei, restul dela stat.
2. Pentru conferințe și adunarea generală 50 Lei.
3. Pentru scripturisticiă 10 Lei.
4. Cortel în natură cu grădină 600 []
5. Pentru încălzirea salei de învățământ se îngrijește comuna.

Alesul învățător este îndatorat a cereța regulat S-ta biserică în Dumineci și sărbători, a purta cantoratul în și afară de biserică și a instrui tinerimea școlară în cântări bisericești; este îndatorat a participa la înmormântări fără nici o remunerație.

Recurenții au a se presenta în Sf. biserică în vre-o Duminecă sau sărbătoare pentru a-și arăta desteritatea în tipic și cântarea bisericească.

Recursele instruate cu documentele de lipsă adreseate comitetului parohial din Ciorda să se subștearnă Ven. Conzistoriu.

Ciorda din ședința comitetului parohial ținut la 24 Iulie st. v. 1922.

Comitetul parohial

1—3

Pentru autentificare.

Oficiul parohial:

Augustin Gruescu
preot

Prima fabrică română de stampile
OCT. L. VESTEMEAN
— SIBIU, str. Țiglariei Nr. 18. —

Am onoare a aduce la cunoștință, că mi-am deschis un

Atelier pentru fabricarea stampilelor din cauciuc.

Execut tot felul de stampile din cauciuc, diferite medalioane și orice lucrări din branșa aceasta, cu prețuri moderate.

Comandele sunt a se adresa la **Librăria diecezană** Caransebeș.

Cu toată stima

3—3

Oct. L. Vestemean.

„LUCEAFĂRUL“

Fabrică de Lumănări de ceară și de Parafin la
Ioan Nistor & Co.
CARANSEBEȘ,
strada Varului Nr. 14.

La Tipografia și Librăria Diecezană din Caransebeș

se găsesc

TOT FELUL DE CĂRȚI ȘCOLARE

curs primar, secundar și comercial și tot felul de papetărie în angro și detail ca: Caete, creioane pentru tablite, tocuri, creioane, tablite, bureți, (sponghe), cretă, gumă de șters, pene etc. precum și certificate școlare, registre de absențe și cărticică de atestate. La orice comandă se face rabat.

Cu stimă

Tip. și Librăria Diecezană
Caransebeș.